

Masarykova univerzita	
Fakulta	Filozofická fakulta
Obor řízení	Etnologie
Uchazeč	doc. PhDr. Daniel Drápala, Ph.D.
Pracoviště uchazeče	Filozofická fakulta, Masarykova univerzita
Složení komise	
Předseda	prof. PhDr. Alena Křížová, Ph.D. <i>Filozofická fakulta, Masarykova univerzita</i>
Členové	prof. PhDr. Alexandra Bitušiková, CSc. <i>Univerzita Mateja Bela v Banské Bystrici</i> prof. dr. Waldemar Tadeusz Kuligowski <i>Universita Adama Mickiewicze v Poznani</i> prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D. <i>Univerzita Karlova</i> prof. PhDr. Aleš Zářický, Ph.D. <i>Ostravská univerzita v Ostravě</i>

Hodnocení vědecké / umělecké kvalifikace uchazeče

Etnolog Daniel Drápala působí v Ústavu evropské etnologie FF MU od roku 2006, odborně a publikačně činný je od roku 1999. Ve svých výzkumech se zaměřuje na témata, která jsou ukotvena jednak v historické etnologii (především tradiční formy obživy), jednak směřují do oblasti výzkumu současných etnokulturních tradic a tzv. živého kulturního dědictví. Vedle těchto dominujících výzkumných oblastí se věnuje i dějinám oboru v širších sociokulturních souvislostech či problematice muzejnictví na příkladu muzeí v přírodě.

Výzkumná témata i realizované projekty vykazují interdisciplinární přesahy, a to nejen pro oblast historických a sociálních vědních disciplín, ale také do sféry přírodních věd (viz projekty GISTRALiK a Stopy lidského umu). Tato spolupráce (např. s geografy, geologem, archeologem, specialistou na kulturní krajinu, IT odborníky) umožňuje využít synergie z propojení etnologických metod a zdrojů informací se zkušeností jiných vědeckých disciplín, což následně umožňuje rozšiřovat míru našeho poznání sledovaných jevů i různé pohledy na ně.

V průběhu své vědecké kariéry byl Daniel Drápala na různých pozicích zapojen do několika projektů základního výzkumu (2006–2007 řešitelem projektu VaV MK ČR Tradice řemeslné a rukodělné výroby na Valašsku a Těšínsku – identifikace, dokumentace, prezentace; 2006–2008 řešitel projektu GA ČR Tradiční formy venkovského obchodu na Moravě a ve Slezsku v 18. a 19. století; 2019–2022 spoluřešitel projektu GA ČR Konstrukty vesnice. Postkoloniální přístup k poznání české společnosti 70. let 20. století) i aplikovaného výzkumu (2012–2015 řešitel projektu Geografický informační systém tradiční lidové kultury (1750–1900); 2020–2022 řešitel za MUNI v projektu Stopy lidského umu; od roku 2023 řešitel a vedoucí projektu Dokumentace Ústředí lidové umělecké výroby: zdroj poznání a inspirace).

Daniel Drápala absolvoval zahraniční semestrální stáže na univerzitách v Krakově (Uniwersytet Jagielloński, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej, Kraków) a ve Vídni (Wiener Universität, Institut für Europäische Ethnologie, Historisch-Kulturwissenschaftliche Fakultät), průběžně realizuje další krátkodobé studijní pobyty na partnerských pracovištích, aktivně se zúčastní domácích i zahraničních konferencí.

Publikační aktivita uchazeče (viz přehled publikační činnosti a citací) odráží jeho výzkumné preference a zahrnuje vedle časopiseckých studií vlastní autorské vědecké monografie, podíl na kolektivních monografiích vycházejících z týmových interdisciplinárních výzkumů, několik vědeckých edic etnologických pramenů i řadu popularizačních prací. Jejich prostřednictvím naplňuje třetí roli univerzity a prokazuje schopnost transferu vědeckých poznatků vůči společnosti a jejím potřebám. Do zahraniční odborné diskuze vstupuje v posledních letech výzkumy v oblasti nemateriálního / živého kulturního dědictví, v jehož rámci je aktivně zapojen nejen do sítě středoevropských institucí věnujících se zachování nemateriálního / živého kulturního dědictví, ale aktivně participuje také na spolupráci s UNESCO a jeho expertními týmy a orgány.

Závěr: Vědecká / umělecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení na jmenování profesorem v oboru Etnologie.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Daniel Drápala pedagogicky působí v Ústavu evropské etnologie FF MU od roku 1999 (do roku 2007 externě, od roku 2007 interně na pozici odborného asistenta, posléze docenta). Zaměřuje na dějiny oboru, problematiku identity a etnických procesů, práci s prameny, materiální a sociální kulturu, kulturní dědictví, vede dlouhodobě terénní praktika studentů. Svými přednáškami pokrývá klíčové tematické osy studia etnologie, které směřují do oblasti historické etnologie (s vazbou na posilování odborných kompetencí studentů pro uplatnění v paměťových institucích), současných forem kultury v podobě etnokulturních tradic a v neposlední řadě i do sféry nemateriálního / živého kulturního dědictví. Své pedagogické portfolio v návaznosti na vývoj a trendy v oboru průběžně doplňuje a rozšiřuje. Do vybraných přednášek se cíleně snaží přizvat specialisty z praxe a aplikované sféry, neboť sdílením zkušeností mohou rozšířit znalostní kompetence studentů a posílit tím potenciál pro jejich úspěšné uplatnění v praxi.

V letech 2011–2014 se spolupodílel na realizaci projektu Rozvoj spolupráce a zvyšování výzkumných kompetencí v síti etnologických institucí z prostředků ESF OP VK, v jehož rámci vytvořil nový předmět a podílel se na tvorbě studijních příruček pro studenty etnologie a příbuzných oborů.

V souvislosti s procesem akreditací studijních programů na FF MU a přípravou nového akreditačního spisu v roce 2018 formuloval Daniel Drápala základní principy a profil inovovaného studia bakalářského programu etnologie, následně v letech 2018–2023 zastával pozici garanta tohoto studijního programu.

Kromě vedení 38 bakalářských a 31 magisterských diplomových prací, byl také školitelem čtyř úspěšně obhájených disertačních prací (dvě práce následně byly vydány tiskem jako vědecké monografie). V návaznosti na realizované výzkumné a grantové projekty se uchazeč snaží o aktivní zapojení vybraných studentů s cílem posílit nejen jejich odborné kompetence, ale také prostřednictvím participace na realizaci výzkumných projektů získat první odborné kontakty a zkušenost spolupráce v oborově a věkově pestrém výzkumném týmu.

Daniel Drápala je členem programové rady etnologie, oborové rady etnologie a oborové rady historie na FF MU, dále oborové rady etnologie a kulturní antropologie na FF UK v Praze a oborové rady etnologie a kulturních studií na FF ZČU v Plzni.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení na jmenování profesorem v oboru Etnologie.

Hodnocení uchazeče jako význačné a uznávané vědecké / umělecké osobnosti v daném oboru

Uchazeč náleží mezi respektované osobnosti střední generace českých etnologů, ve své vědecké práci vykazuje nejen schopnost propojení základního a aplikovaného výzkumu, ale i časté přesahy a vazby do jiných vědních disciplín.

Zatímco v první fázi svého odborného působení rozvíjel své odborné kompetence a mezinárodní spolupráci v oblasti muzeí v přírodě, v posledních dvou desetiletích jeho aktivity směřují do oblasti zachování a péče o nemateriální / živé kulturní dědictví. V roce 2011 přispěl jako předseda vrcholné profesní organizace českých etnologů k zařazení České národopisné společnosti mezi akreditované NGO (Non-Governmental Organizations) při UNESCO, od té doby v pravidelných intervalech participuje na hodnocení nominací na jednotlivé seznamy nemateriálního kulturního dědictví UNESCO. V letech 2020–2023 byl členem expertního týmu delegace ČR v mezivládním Výboru pro zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO. S ohledem na odborné kompetence je zapojován do hodnotících procesů i definování systémových nástrojů péče o kulturní dědictví v zemích střední Evropy.

Jinou oblastí mezinárodní spolupráce představuje podíl na přípravě 16. světového kongresu SIEF (Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore / The International Society for Ethnology and Folklore), který ve dnech 7.–10. 6. 2023 hostila Masarykova univerzita. Daniel Drápala spolu s ředitelem Etnologického ústavu AV ČR v roce 2020 přispěl k získání pořadatelství této prestižní vědecké události a po celou tříletou dobu příprav plnil roli hlavního garanta za Masarykovu univerzitu. Světového kongresu se zúčastnilo více než 900 vědců z 49 zemí světa a představoval tak nejvýznamnější událost české etnologie posledních desetiletí.

Odborné kompetence Daniela Drápaly jsou dlouhodobě využívány jeho zapojením do vědeckých rad a dalších poradních orgánů předních paměťových institucí doma i v zahraničí, domácích a zahraničních redakčních rad vědeckých časopisů. Dlouhodobá spolupráce v oblasti zachování kulturního dědictví je patrná také se státní správou (zvl. v rámci expertních týmů Ministerstva kultury).

Odborné výstupy uchazeče byly v minulosti několikrát oceněny profesními organizacemi v oblasti etnologie (ceny v letech 2015, 2017, 2023) a muzejnictví (2011).

Uchazeč vykazuje dlouhodobou spolupráci s médii, která mu umožňuje efektivní přenos výsledků vědeckého výzkumu směrem k laické veřejnosti. Součástí jeho popularizačních aktivit jsou i výstavní projekty, přednášky i množství popularizačních publikací.

Pozitivní reflexi odborného působení uchazeče, jeho publikačních výstupů a zapojení do vědecké komunity poskytují i mimo jiné formulace doporučujících dopisů prof. dr. Sophie Elpers (University of Antwerp; Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences KNAW; SIEF – Vice President), prof. Dr. Bernharda Tschofena (Universität Zürich) a prof. Dr. hab. Michała Buchowskeho (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań; European Association of Social Anthropologists, 2009–2010 President).

Závěr: Uchazeč **je** význačnou a uznávanou vědeckou osobností v daném oboru. Významně se **zasluhuje** o profilování a rozvoj tohoto oboru. **Představuje** jednu z vůdčích osobností vědecké školy nebo výzkumného týmu v oboru.

Výsledek tajného hlasování komise

Hlasování se uskutečnilo: elektronicky

Počet členů komise		5
Počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké / umělecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a profilu uchazeče jako význačné a uznávané vědecké osobnosti předkládá komise Vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh **jmenovat uchazeče profesorem** v oboru Etnologie.

V Brně dne 23.10.2024

prof. PhDr. Alena Křížová, Ph.D.

.....